

Aan de leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal,

Onderwerp: Brandbrief met verzoek geen (integrale) goedkeuring te verlenen aan wetsvoorstel 35.552 (R2148) en daarmee herinvoering van vingerafdrukeis voor het aanvragen van een Nederlands identiteitsbewijs.

Geachte senatoren,

Bij deze doen wij een dringend beroep op u om niet akkoord te gaan met het voorliggende wetsvoorstel ter wijziging van de Paspoortwet; dan wel ten minste onder voorbehoud dat geen goedkeuring wordt verleend aan de wetswijziging die bepaalt dat vanaf 2 augustus aanstaande, vingerafdrukken moeten worden afgegeven voor het aanvragen van een Nederlandse identiteitskaart.

Hoewel de gevraagde goedkeuring van dit wetsvoorstel werd voorgesteld als zijnde een formaliteit, omdat het om de implementatie van een EU Verordening gaat, heeft u wel degelijk de taak en bevoegdheid om als Senaat eigenstandig een gewogen oordeel hierover te vellen. De Verordening mag dan wel rechtstreekse werking hebben, maar dat laat onverlet dat de lidstaten onverminderd de eigen besluitvorming toekomt om in bepaalde gevallen niet te voldoen aan de implementatie van EU wetgeving wanneer deze onverenigbaar is met hogere wetgeving betreffende de fundamentele Rechten van de Mens of onuitvoerbaar is (bijvoorbeeld wegens veiligheidsrisico's). We verzoeken u dan ook om niet in te stemmen met de vingerafdrukverplichting uit het wetsvoorstel omdat deze maatregel niet in overeenstemming is met de rechten op privacy en lichamelijke integriteit, vrijheid van levensovertuiging en recht op fair trial zoals vastgelegd in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Daarnaast is deze maatregel allerm minst doelmatig vanwege de nog steeds gebrekkige technologie en bovendien kunnen er juist grote gevaren ontstaan voor de burger en de samenleving bv. door diefstal of verwisseling of zoek raken van gegevens en zelfs foute matches.

Toelichting

Invoering wet voorbarig gezien lopende zaken bij EHRM

We wijzen u er om te beginnen op dat er momenteel over dit onderwerp nog 6 cases van Nederlandse staatsburgers aanhangig zijn en ontvankelijk zijn verklaard door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens om door dit hoogste Mensenrechten Hof inhoudelijk beoordeeld te worden. Zaken aanhangig gemaakt door principiële tegenstanders van de vingerafdrukregistratie, die van mening zijn dat de overheid niet het recht heeft om zich de biometrische gegevens van haar burgers toe te eigenen (nu of in de toekomst) en hierdoor niet in gevaar wensen te worden gebracht (door bv. diefstal van gegevens).

Zaken die niet op zichzelf staan, maar gesteund worden door een groot aantal burgers die eveneens weigeren om hun vingerafdrukken af te geven voor het aanvragen van een paspoort of ID-kaart, al zijn zijzelf niet allemaal in staat om jarenlange juridische procedures tegen de Staat te voeren.[noot 1]

Aangezien deze juridische procedures zich nu al sinds 2009 voortslepen, is dit u wellicht ontgaan. Waarbij we u erop attent maken dat in hoofdstuk 5 van de Memorie van Toelichting dat handelt over *'de relatie van de Verordening en dit wetsvoorstel met hoger recht en andere wetten dan de Paspoortwet'*, het EVRM enkel genoemd wordt als privacy obstakel, dat buiten werking kan worden gesteld door lagere regelgeving onder de Paspoortwet te hangen die ervoor dient te zorgen dat de vingerafdrukken voor opname op de ID-kaart voldoen aan de voorwaarden dat *'Indien zich bij het verzamelen van de biometrische gegevens complicaties voordoen, de lidstaten er zorg voor dienen te dragen dat passende procedures voorhanden zijn om de waardigheid van de betrokken persoon te eerbiedigen. Bijvoorbeeld in het geval dat de vingerafdrukken onvoldoende kwaliteit bieden om geregistreerd te worden.*

Het is beslist niet de eerste keer dat wij u in deze wijzen op de onwenselijkheid van het van kracht laten worden van 'holle' wetgeving die middels ministeriële regelingen of Ambtelijke Maatregelen van bestuur kan worden ingevuld zonder dat daar dan nog democratische besluitvorming over hoeft plaats te vinden.

In dit specifieke geval komt daarbij dat zowel de Verordening die ten grondslag lag aan de invoering van biometrische paspoorten [noot 2] altijd al vermeldde dat er prudent diende te worden omgegaan met bezwaarden tegen de afname van hun biometrische gegevens. Maar dat de overheid ten ene male weigerde om de uitwerking hiervan in de Paspoort Uitvoeringsregeling(PUN) -die een uitzonderingsclausule bevat voor mensen die niet in staat zijn om hun biometrische gegevens af te geven - te laten gelden voor personen die om principiële redenen en/of uit veiligheidsoverwegingen niet in staat zijn om hun biometrische gegevens af te staan aan de Staat. Zelfs een tijdelijk (niet onder de Verordening vallend) document werd hen niet ter beschikking gesteld, zoals dat via de PUN wel mogelijk was.

Daarmee is deze lagere regelgeving feitelijk een wassen neus wanneer het gaat om fundamentele rechten zoals vastgelegd in EVRM, Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en de Verordening zelf.

Waarbij behoudens de fraaie formulering de enige pragmatische wijziging, die aangaande *'de eerbiediging van de waardigheid van de betrokken persoon'* in overweging is genomen erin bestaat dat er voortaan mogelijk zal worden afgezien van de opslag van de vingerafdrukken die *'onvoldoende kwaliteit bieden om geregistreerd te worden'*. Een mogelijkheid die voorheen ook via de PUN bestond maar tot op heden er niet toe leidde dat mensen met onvoldoende kwaliteit van hun vingerafdrukken werden uitgezonderd van de afgifte plicht. In tegendeel is juist de staande praktijk dat bij deze personen hun waardigheid extra wordt aangetast omdat ze niet alleen gedwongen worden om, net als andere aanvragers van een paspoort (en tussen 2009 -2014 voor een ID-kaart) toch hun vingerafdrukken te laten registreren, maar ze bij een slechte kwaliteit gedwongen worden om alle vingers te laten scannen (waarvan dan de twee minst slechte alsnog worden opgeslagen).

Hoe belangrijk het is voor een goed functionerende rechtstaat, dat burgers er (weer) op moeten kunnen vertrouwen dat de overheid zich aan de eigen rechtsprincipes houdt, is evident. In dat licht bezien zou het onbestaanbaar moeten zijn dat instemming, en in werking treden per 2 augustus a.s., van het voorliggende wetsvoorstel burgers het recht ontnemt op fair trial.

Invoering op dit moment is met het oog op de lopende EVRM procedures alleen al dáárom niet acceptabel. In feite zouden immers, bij aanneming van de wet, met name de burgers die nu al 12 jaar geen recht kunnen doen gelden op het respecteren van hun fundamentele mensenrechten weer in de situatie gebracht worden dat zij (na de afschaffing van de vingerafdrukplicht voor ID-kaarten in 2014) niet over een geldig identiteitsbewijs kunnen beschikken. Een identiteitsbewijs wat men op grond van de Wet op de Uitgebreide ID-plicht(WU-ID) sinds 2005 moet kunnen tonen als een daartoe bevoegde opsporingsambtenaar sommeert (*ook in gevallen dat mensen op geen enkele manier verdacht worden van enig strafbaar feit, maar enkel omdat zij bijvoorbeeld aangifte willen doen of getuigen zijn van een ongeluk*).

Dit betekent in de praktijk dat mensen die ernstig bezwaar maken tegen de vingerafdrukregistratie deelname aan het maatschappelijk verkeer onmogelijk wordt gemaakt. Wel plichten maar zonder vingerafdruk geen rechten. Men kan dan wegens niet kunnen voldoen aan de WU-ID immers beboet en gearresteerd worden, reguliere behandeling in een ziekenhuis mag niet plaatsvinden, mensen kunnen bij de geboorte hun kind weer niet aangeven, aanvragen van enige sociale voorziening zijn dan onmogelijk, evenals het volgen van een officiële studie of opleiding, het doen van een examen, een rijbewijs aanvragen, een bankrekening te openen, enz. NB deze lijst is niet volledig maar voor toelichting over deze situatie verwijzen we terug naar de brief die de Nationale Ombudsman hierover destijds schreef aan de minister van BZK.[noot2}

De hernieuwde verplichting om vingerafdrucken in de identiteitskaart op te nemen is ingegeven als gevolg van het feit dat de identiteitskaart kan worden gebruikt om binnen de EU te reizen en zelfs van buiten de EU terug te keren naar een land binnen de EU. We wijzen er echter op dat mensen die een identiteitskaart aanvragen, dit lang niet altijd doen om te kunnen reizen maar om in specifieke binnenlandse situaties aan identificatie te kunnen voldoen. Het vingerafdrukvrij maken van de identiteitskaart was een tegemoetkoming aan mensen die bezwaar maken tegen de opname van vingerafdrucken. Deze tegemoetkoming wordt nu teniet gedaan zonder dat daar een alternatief voor in de plaats komt.

De overheid zou een mogelijkheid moeten scheppen om mensen zonder Paspoort, ID kaart of rijbewijs toch te laten deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

Naast deze zwaarwegende bezwaren waarbij burgers de mogelijkheid wordt ontnomen om een finaal rechterlijk oordeel te vragen over een zo belangrijk onderwerp als de massale registratie door de overheid van de lichaamseigen kenmerken van de gehele bevolking zijn er nog meer voorname redenen om niet met het wetsvoorstel akkoord te gaan.

Gebrek aan doelmatigheid en onvoldoende motivatie voor vingerafdrukregistratie ID-kaarten

We constateren dat het met name ten aanzien van de vereiste doelmatigheid van de vingerafdrukregistratie voor het beveiligen van de nationale identiteitsbewijzen ontbreekt aan een gefundeerde motivatie van de Europese Commissie. Algemene opmerkingen over het frauduleus gebruik van mensensmokkelaars en andere criminelen zijn onvoldoende onderbouwd en vormen daarmee onvoldoende grondslag voor een zo ingrijpende disproportionele maatregel als het afnemen van biometrische kenmerken van de gehele bevolking van de EU lidstaten.

De enige overweging voor het verplichten van vingerafdrukopname in de nationale identiteitskaarten, om fraude tegen te gaan, bestaat uit de vermelding van de Commissie

in een Fiche 21-12-2016 dat uit cijfers van het European Document Fraud Risk Analysis Network (een sub-netwerk van Frontex) was gebleken dat het aantal incidenten met betrekking tot frauduleuze identiteitskaarten was toegenomen.

Dat betrof echter geen fraude vanwege het ontbreken van vingerafdrukken, maar door het gebruik van documenten met een lager beveiligingsniveau dan de Nederlandse documenten en de mogelijkheid voor criminele organisaties met veel geld om op Malta een Europees paspoort te kunnen kopen. Eventuele documentfraude die veroorzaakt zou kunnen zijn met Nederlandse documenten heeft in elk geval ook niet van doen met vingerafdrukregistratie, maar met het feit dat er tot 2006 lege paspoorten gestolen konden worden uit de (onvoldoende beveiligde) decentrale opslag.[noot 4]

De opname van vingerafdrukken wordt te eenzijdig voorgesteld als een louter technische maatregel om fraude tegen te gaan, de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, zelfs als de vingerafdrukken alleen in het document worden opgeslagen wordt daarmee niet gerechtvaardigd.

De effectiviteit van vingerafdrukken in reisdocumenten als middel tegen fraude is nimmer aangetoond!

De foutmarges bij 1 op 1 verificatie zoals die tijdens een hoorzitting in 2011 aan het licht kwamen zijn namelijk veel te groot! Daarbij hebben hackers vaak genoeg aangetoond dat het zeer eenvoudig is om apparatuur te misleiden met gemanipuleerde vingerafdrukken. De apparatuur die bij de aanvraag van een document de vingerafdrukken moet registreren vertoont ernstige veiligheidsgebreken.

Ook als bevoegden de signalen uit RFID chips van de documenten activeren kan dit signaal op afstand door onbevoegden opgevangen. Daarbij is er geen enkele garantie dat wanneer de certificaten die nodig zijn om de gegevens te ontsleutelen en uit te lezen aan derde landen beschikbaar worden gesteld, deze uitwisseling vervolgens toch niet tot misbruik kan leiden. En daarbij is er nu al op het dark web en via criminele online marktplaatsen een levendige handel in gestolen identiteiten inclusief vingerafdrukken.[noot 5].

NB Dat de vingerafdrukken een ongekende grote foutmarge hadden was bij aanvang van de invoering van de vingerafdrukplicht reeds bekend. De toenmalig verantwoordelijke staatssecretaris Bijleveld stuurde vlak voor de invoering, op 31-08-2009, daarom al een dringende oproep aan alle Nederlandse gemeentes om vooral geen verificatie te doen plaatsvinden bij uitgifte van de documenten. In 2011 kreeg dit probleem meer bekendheid en gaf toenmalig minister van BZK Donner aan dat het volgens zijn informatie om een percentage van 30% ging.

Dat dit probleem niet of nauwelijks aandacht kreeg binnen de Raad van Europa, waar de voorbereiding plaatsvond voor het uitwerken van het EU Actieplan tegen fraude met reisdocumenten, heeft alles te maken met de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de motie Heijnen (waarin de Tweede Kamer de minister van BZK opdroeg om binnen Europa medestanders te werven om ook voor paspoorten de vingerafdrukregistratie te doen afschaffen).

Uit de gegevens die wij via een WOB verzoek [noot 6]verkregen, over de rol van Nederland in de EU op dit onderwerp, blijkt namelijk dat deze lobby heeft bestaan uit ambtelijk overleg waarin geen harde cijfers werden gepresenteerd maar werd

aangegeven dat er 'mogelijk aanwijzingen waren' voor foutmarges. Waarna de conclusie werd getrokken dat geen van de lidstaten ook maar enige interesse in het onderwerp bleek te hebben (*ook al maakt men voor een deel gebruik van dezelfde monopolist voor het registreren en verwerken van de vingerafdrukken*). Dat de desinteresse voorts werd veroorzaakt door het feit dat Nederland van oorsprong juist de lidstaat was geweest die (in de persoon van mevrouw Verdonk) andere EU lidstaten onder druk had gezet om naast de digitale gezichtsopname ook vingerafdrukregistratie in de Verordening op te nemen, was te voorzien. Maar dat van verdere acties werd afgezien op aanraden van staatssecretaris Teeven van V&J aangezien deze het 'uiterst onwenselijk vond dat er een principiële discussie over vingerafdrukregistratie zou kunnen ontstaan' is opmerkelijk.

Om rechtvaardiging te vinden voor het feit dat de Europese Commissie eisen stelt aan de wijze waarop de lidstaten nationale identiteitskaarten uitgeven wordt gerefereerd aan het recht van de EU om de buitengrenzen van de EU te beveiligen. Maar volgens de uitspraak van het Hof van Justitie 16-04-2015(ECLI:EU:C:2015:238) gaat het bij het reizen van EU burgers binnen het Schengengebied nou juist niet om reisdocumenten waar het de identiteitskaart betreft. Men kan binnen het Schengengebied namelijk gebruik maken van de ID-kaart om aan te tonen dat men een EU-burger is uit een van de lidstaten en daarom recht op vrij verkeer en verblijf van personen heeft.

Desalniettemin wordt als grondslag voor de ingrepen ten aanzien van de ID-kaarten aangevoerd dat 'EU-burgers identiteitskaarten als reisdocumenten kunnen gebruiken voor zowel hun reizen binnen de EU als om de EU binnen te komen vanuit niet-EU-landen overeenkomstig het EU-recht inzake vrij verkeer van personen ([Richtlijn 2004/38/EG](#)).

De tweede motivatie die aangevoerd wordt voor het EU-breed aanpassen van de verschillende nationale identiteitskaarten is dat het het vrije verkeer van EU burgers binnen het Schengengebied zou vergemakkelijken als er meer eenvormigheid wordt gecreëerd tussen de verschillende identiteitsdocumenten. In hoeverre en om welke reden het een werkelijk bestaand probleem zou zijn dat mensen zich met per lidstaat verschillende documenten laten identificeren is niet duidelijk. Wel past de harmonisering (voorkant EU uniform met vlag van betreffende lidstaat qua overzichtelijkheid in het streven dat men zoveel mogelijk toe wil naar het gebruik van geautomatiseerde systemen voor controle. Waarbij het natuurlijk nou juist de vraag is of met het vertrouwen op geautomatiseerde documentcontrole en identificatie technologie niet juist een groot veiligheidsrisico wordt genomen. Hoe dan ook kan het verplicht laten afnemen van de lichaamseigen kenmerken van de EU burgers om van hun recht op vrij verkeer gebruik te maken de toets van proportionaliteit om deze reden uiteraard niet doorstaan. Gemak versus fundamentele mensenrechten is geen rechtsgeldige grondslag voor een zo ingrijpende inbreuk op het recht op een privéleven en lichamelijke integriteit.

Vingerafdruk opslag

Vooralsnog wordt in het wetsvoorstel afgezien van een extra opslag van de vingerafdrukken in de reisdocumentenadministratie, en zou verwerking uitsluitend plaatsvinden in de RFID chip van het document zelf. Dit lijkt een mooie oplossing om een deel van de bezwaren tegen de vingerafdrukopname af te zwakken. Maar daarbij blijft onvermeld dat de Nederlandse Staat een contract heeft afgesloten met Morpho, de beheerder van het aanvraag en uitgifte systeem RAAS tevens fabrikant van de documenten waarin deze toestemming heeft om alle data waar men over beschikt te gebruiken voor onderzoeksdoeleinden ter verbetering van de verwerking van

persoonsgegevens, het aan- en uitgifte apparaat en de fabricage van de documenten.

Over de dubieuze rol van Morpho dat als internationaal bedrijf (deel van de defensie-security monopolist Sagem Group) ook nog eens onder jurisdictie van de VS Freedom Act (voorheen Patriot Act) valt publiceerd we al uitgebreid.[noot 6] Ook in de zeven hoger beroepszaken bij de Raad van State in december 2005 kwam de schimmige constructie van Morpho aan de orde[noot 7]

Tijdens die zittingen bij de raad van State bleek bovendien dat er heel wat af te dingen is op de informatie over het veilige uitwisselen van gegevens tussen Morpho en de gemeentelijke afdelingen Burgerzaken.

Dat deze gegevens buiten het zicht van de Haagse politiek bleven en dus geen enkele rol speelden in de besluitvorming over de Paspoortwet, kwam omdat de minister niet verplicht is de Tweede Kamer in te lichten over een Europese aanbesteding (citaat minister Donner in A.O: "dan had u er maar om moeten vragen". 27-04-2011. Inmiddels blijkt uit de gegevens van het WOB verzoek dat Nederland in de Europese onderhandelingen zich sterk heeft gemaakt om voor de uitvoerder van de paspoort-en ID-kaart verstrekking ontheffing te krijgen van de aanbestedingsplicht met als reden dat iedere wijziging van beheerder/fabrikant sowieso een verslechtering van de beveiliging tot gevolg zou hebben.

En heeft de staatssecretaris van BZK 03-04-2019 het besluit genomen tot geheimverklaring van de opdracht ten behoeve van het ontwerpen, ontwikkelen, produceren, personaliseren en distribueren van reisdocumenten en identiteitskaarten zoals bedoeld in artikel 2 van de Paspoortwet [noot 8]

Waarmee Morpho zich een onaantastbare machtspositie kan verwerven, en gedekt door het bedrijfsgeheim de biometrische gegevens van nagenoeg de gehele Nederlandse bevolking afhankelijk worden van dit bedrijf.

Centraal 24/7 online reisdocumenten register.

In de informatievoorziening, aangaande het nieuwe wetsvoorstel wordt vermeld dat de clause in de Paspoortwet tot inrichten van een centrale opslag inclusief vingerafdrukken nooit in werking is getreden. Dat het gaat om een 24/7 bevragebaar systeem dat ook voor justitiële doeleinden kan worden geraadpleegd, blijft daarbij onvermeld. Ook deze informatie heeft duidelijk de bedoeling om mensen gerust te stellen dat de verwerking opslag van vingerafdrukken echt uitsluitend tot de verwerking in de documenten zelf beperkt zal blijven. Maar feit is dat de clause niet uit de Paspoortwet is verwijderd, wat uiteraard een betere garantie zou vormen dat zo'n- nog steeds door de regering gewenste opslag- alsnog in werking kan worden gezet.

Wij verzoeken u dringend om op grond van onze argumenten met betrekking tot de veiligheidsaspecten en de lopende juridische procedures bij het EHRM, het huidige wetsvoorstel, zeker ook niet onder de u opgelegde tijdsdruk van het beoogde in werking treden op 2 augustus a.s., aan te nemen.

Uiteraard zijn we bereid om u te allen tijde schriftelijk dan wel mondeling de informatie nader toe te lichten en u te voorzien van alle relevante archief- en processtukken.

Met dank voor uw aandacht, vriendelijke groet namens het bestuur van Burgerrechtenvereniging Vrijbit

J.M.T.Wijnberg- voorzitter

[noot 1] Nog steeds is er in Nederland een groot aantal mensen dat weigert om vingerafdrukken af te staan voor het aanvragen van een paspoort of identiteitsbewijs. Principiële weigeraars die menen dat de overheid niet het recht heeft om zich de biometrische gegevens van haar burgers toe te eigenen en (nu of in de toekomst) hierdoor niet in gevaar wensen te worden gebracht.

Sinds 21-9-2009 staat op het weigeren van de vingerafdruk-registratie als sanctie dat men zich niet buiten het Schengengebied mag begeven. Een vorm van vrijheidsbeperking dus, die tot dat de vingerafdruk-vrije ID-kaart weer werd ingevoerd ook gold voor reizen binnen Europa. Waarbij voor hen die om deze reden niet over een geldig identiteitsbewijs kunnen beschikken ook het risico bestaat om, - zelfs als men zich niet schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit - in Nederland gearresteerd te kunnen worden wegens het niet kunnen voldoen aan de in 2005 ingevoerde Wet op de Uitgebreide Identificatieplicht (WU-ID).

20-01-2014 Eerste vingerafdruk-vrije ID-kaarten aangevraagd

<https://www.vrijbit.nl/dossiers/dossier-paspoortwet/item/983-eerste-vingerafdruk-vrije-id-kaarten-aangevraagd-verslag-van-bevindingen.html>

Na jaren procederen binnen Nederland zijn 6 van deze principiële tegenstanders van de biometrische paspoorten en ID-kaarten naar het EU Hof voor de Rechten van de Mens gestapt om de Paspoortwet aan te vechten. Het gaat om de zaken van:

dhr. Eversteijn, dhr. Kooistra, mevr.L.v.Luijck, mevr. Roest, dhr. Willems & mevr. Wijnberg

Dit hoogste Mensenrechten Hof kan alsnog een bindende uitspraak doen om de hele biometrische identificatiemethode uit de Paspoortwetgeving, inclusief de latente clause voor het opzetten van een biometrische databank voor justitieel gebruik, buiten werking te laten stellen. <https://www.vrijbit.nl/rechtszaken-paspoortwet/zaak-roest.html>

[noot2] VERORDENING (EG) Nr. 444/2009 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R0444&from=DE>

[noot 3] Brief Nationale Ombudsman 04-09-2013

<file:///E:/ACTIE%20tegen%20PASPOORTWET/2013/nat%20ombudsman/4-9-2013%20brief%20%20Nationale%20ombudsman%20aan%20minister.pdf>

[noot 4] 08-02-2010 Megahandel in lege paspoorten

<https://www.parool.nl/nieuws/megahandel-in-lege-paspoorten~b24e9ab5/>

[noot 5] Data duizenden Nederlanders verhandeld op criminele marktplaats

<https://www.rtlnieuws.nl/tech/artikel/5192926/data-gegevens-wachtwoorden-nederlanders-marktplaats-fingerprint>

[noot 6] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2021/06/01/besluit-op-wob-verzoek-over-nederlandse-inzet-in-discussie-vingerafdrukken-op-identiteitskaart>

[noot 7] 02-12-2015 Gebruik persoonsgegevens paspoorten en ID-kaarten fabrikant afhankelijk

[https://www.vrHYPERLINK "https://www.vrijbit.nl/dossiers/dossier-paspoortwet/item/1038-morpho-en-co.html"iHYPERLINK "https://www.vrijbit.nl/dossiers/dossier-paspoortwet/item/1038-morpho-en-co.html"jbit.nl/dossiers/dossier-paspoortwet/item/1038-morpho-en-co.html](https://www.vrHYPERLINK)

[noot 8] Besluit BZK 03-04-2019

https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20201009/verslag_2/document3/f=/vldakkbr5czk.pdf